

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Vår dato:
30.05.2017

Vår referanse:
Mats Nilsen

Deres dato:
09.05.2017

Deres referanse:
Brit T. Haugen/Tord Solvang
Saksnr.: 201305656

Svar på høringsuttalelser ang. søknad om bygging av Reipkrokelta kraftverk

Vi viser til høring av søknad for Reipkrokelta kraftverk i Tromsø kommune, som har inngått i felles høring av søknad om å bygge fem småkraftverk i Tromsø kommune og ett småkraftverk i Balsfjord kommune jf. høringsbrev fra NVE datert 31.01.2017.

Følgende har uttalt seg om saken og våre kommentarer på mottatte høringsuttalelser følger under.

- Troms fylkeskommune, datert 12. mai 2017
- Sametinget, datert 9. mai 2017
- Forum for natur og friluftsliv, Troms, datert 4. mai 2017
- Fylkesmannen i Troms, datert 3. mai 2017
- Direktoratet for mineralforvaltning, datert 11. april 2017
- Statens vegvesen, datert 9. mars 2017

Troms fylkeskommune

Fylkeskommunen viser til at Reipkrokelta og Leirbukelta/Rastelta vurderes å ha høyest potensial og verdi som friluftslivsområder samlet sett, og at disse elvene bør bevares uten inngrep. Mer konkret når det gjelder Reipkrokelta som ligger i «Blåfjellet» i tilknytning til Lavangsdalen i Tromsø, så sier fylkeskommunen at området er lite brukt til lavterskel friluftslivsaktiviteter, og er kartlagt til å være C-område i friluftslivskartleggingen. Det er ikke registrert kulturminner som ligger innenfor fylkeskommunens ansvarsfelt som vil komme i konflikt med ei eventuell utbygging av Reipkrokelta.

Kommentarer fra søker:

Søker har i sin beskrivelse og verdisetting av friluftslivsinteressene i området, samt vurdering av tiltakets konsekvenser for disse, lagt dagens situasjon til grunn og ikke et mulig fremtidig potensiale for økt bruk av området slik fylkeskommunen viser til. Søker er ikke enig med fylkeskommunen i at en skal vektlegge et potensiale for «mulig økt bruk av området i fremtiden» som argument i vurderingene av området verdi for friluftsliv. Videre minner søker om at turstien opp mot fjellet går

på sørsiden av Reipkrokkelva, mens rørgata skal graves ned nord for elva. Fra nevnte tursti er det få plasser med innsyn til elva på utbyggingsstrekningen pga. skjermende bjørkeskog. Tiltaket vil således være lite synlig fra turstien som går sør for elva. Søker fastholder sin vurdering av tiltakets konsekvenser for friluftsliv slik den fremgår av søknaden.

Sametinget

Sametinget befarte området i 2013 på bakgrunn av melding fra tiltakshaver. Planene som ble fremlagt for Sametinget var identiske med hva som fremgår i søknaden. Sametinget hadde i 2013 ingen merknader til det omsøkte tiltaket, da det ikke ble registrert automatisk fredete samiske kulturminner i området. I sin høringsuttalelse melder Sametinget å ha befart området frem til kote 100, uten at det ble registrert samiske kulturminner. Sametinget er allikevel kjent med at det er registrert kulturminner ved planlagte inntaksområde til Reipkrokkelva kraftverk. Dette er en sommerboplass som per i dag er markert som et punkt i kulturminnedatabasen Askeladden, med ID 125799. I realiteten består kulturminnet av et stort steingjerde og 2-3 arran. Kulturminnene kan bli direkteberørt av tiltaket. Det kan også ligge kulturminner nedenfor melkegjerdet som ikke er vurdert. Basert på disse nye opplysningene, må Sametinget gjøre en kontrollregistrering på stedet. Sametinget dekker selv kostnadene for denne befaringen. Sametinget ber om mulighet til å komme med nærmere opplysninger og anbefalinger etter at en kontrollbefaring er gjennomført.

Når det gjelder reindrift så fremmer Sametinget innsigelse mot at det gis tillatelse til utbygging av Reipkrokkelva kraftverk pga. at tiltaket kan få vesentlig negative konsekvenser for utøvelse av samisk kultur og næring. De viser bl.a. til at rørgata til Reipkrokkelva kraftverk ligger midt i en flyttelei for rein vist på reindriftsforvaltningens kartverktøy, samt at inntaksområdet ligger i et oppsamlingsområde merket som beitehage. Sametinget peker også på at det ikke er gjort noen vurdering av samla belastning for reindrift av de foreslåtte tiltakene, og at de vil vurdere sin innsigelse på nytt når det foreligger en vurdering av samla belastning.

Kommentarer fra søker:

Samiske kulturminner: Når det gjelder samiske kulturminner tar søker Sametingets uttalelse til orientering og avventer nærmere opplysninger etter at kontrollbefaring er gjennomført.

Reindrift: Når det gjelder reindrift er søker kjent med at kartverktøyet til reindriftsforvaltningen angir grove skisser over arealbruk. Søker har vært i kontakt med lokalt reinbeitedistrikt for avklaring av deres interesser i området, men har ikke mottatt noe skriftlig tilbakemelding fra de gjeldene bl.a. status for reindriftskart. For flytteleia som berøres antar søker med bakgrunn i terrengets utforming at reinen i hovedsak flyttes sør for Reipkrokkelva. Da rørgata og kraftstasjonen med utløp er planlagt på nordsiden av elva, vurderes tiltakets påvirkning som lite negativt for flytteleia. Søker ser likevel behovet for å tilpasse byggetid i samråd med reindriftsforvaltningen, da anleggsperioden kan virke forstyrrende for reinen i perioder hvor flyttelei og oppsamlingsområde er i bruk. Når det gjelder driftsfasen vil tiltaket etter søker vurdering få liten negativ konsekvens for reindriftsinteressene, her viser søker til sin vurdering slik den fremgår av søknaden.

Søker har gjort en vurdering av samlet belastning for reindrift basert på utbygde og omsøkte kraftverk jf. kapittel 3.20 i søknaden, samt søkers kommentarer til uttalelse fra Fylkesmannen i Troms referert under.

Forum for natur og friluftsliv Troms

På bakgrunn av de åpenbare friluftsverdiene i kombinasjon med høy verdi for biologisk mangfold og naturtyper, samt samlet belastning i området, fraråder FNF Troms sterkt at konsesjon gis.

Kommentarer fra søker:

Friluftsliv: FNF trekker frem friluftssinteressene i området og mener de har større verdi enn hva som fremkommer i søknaden, samt i fylkeskommunens friluftskartlegging. Søker har i sin beskrivelse og verdisetting av friluftslivsinteressene i området, samt vurdering av tiltakets konsekvenser for disse, lagt dagens situasjon til grunn. Søker er med andre ord ikke enig med FNF i deres vurdering.

Landskap og INON: Når det gjelder tiltakets konsekvens for landskap og INON, så minner søker om at INON nå er avvirket som verktøy. Søker fastholder sin vurdering av tiltakets konsekvens for landskap og store sammenhengende naturområder slik det fremgår i søknaden.

Biologisk mangfold og naturtyper: FNF mener tiltaket vil ha unødige negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet og trekker frem sumvirkningene bl.a. for lokalt viktige bekkekløfter. Søker har med bistand fra Faun Naturforvaltning AS (Faun) kartlagt og verdisatt naturverdier i området, samt vurdert konsekvenser for omtalte naturtyper/viltområde i hht. gjeldende metodikk som fremgår av NVE-veileder 3/2009 og Statens vegvesen, håndbok 140 – veiledning i konsekvensanalyser. Sumvirkninger er også vurdert i søknaden, søker har ingen ytterligere kommentarer utover dette.

Minstevannføring: FNF mener omsøkt minstevannføring er for lav. Søker viser til sin kommentar om minstevannføring angitt under kommentar til uttalelse fra Fylkesmannen i Troms.

Fylkesmannen i Troms

Fylkesmannen i Troms har innsigelse til utbygging av Reipkrokkelva kraftverk. Fylkesmannens begrunnelse er forringelse av naturtyper med B- og C-verdi, forringelse av viltområde med B-verdi, samlet belastning på landskap og forringelse av friluftsområde av lokal verdi. Prosjektet vil også ha negative konsekvenser for reindriftens bruk av området, da spesielt for særverdiområdene flyttlei og flyttesystem, oppsamlingsområde og kalvingsland.

Kommentarer fra søker:

Naturtyper og artsmangfold: Fylkesmannen (FM) viser til to avgrensede naturtyper og et viltområde innenfor tiltakets influensområde som vil bli berørt av utbyggingen, og hevder at det i søknaden ikke er gjort vurdering av hvilke kanteffekter som vil virke inn i gjenværende urørt areal. Søker har med bistand fra Faun kartlagt og verdisatt naturverdier i området, samt vurdert konsekvenser for omtalte naturtyper/viltområde i hht. gjeldende metodikk som fremgår av NVE-veileder 3/2009 og Statens vegvesen, håndbok 140 – veiledning i konsekvensanalyser. Virkning av kanteffekter og redusert vannføring er inkludert i vurderingene som er gjort.

Akvatisk miljø: FM viser til tidligere gjennomførte fiskeribiologiske undersøkelser i Saltdalelva som konkluderte med at elva er stri og lite egnet for produksjon av laksefisk. For Saltdalelva er det kun en strekning på 50-100 meter ovenfor munningen i Sørbotn som har et visst potensiale. FM viser til at tilsvarende undersøkelser ikke er gjort i Reipkrokkelva, men antar at forholdene i Reipkrokkelva er sammenlignbare med Saltdalelva. FM påpeker likevel at vurderingen i søknaden om at Reipkrokkelva er fisketom fremstår som noe bastant. Søker har med bistand fra Faun vurdert elvas verdi for

akvatisk miljø. Vurdering av potensiale for fisk som er gjort i søknaden er bl.a. basert på rådføring med FM, søker har ingen ytterligere kommentarer.

Landskap: FM framhever at rørgata vil utgjøre et godt synlig inngrep i terrenget. FM ytrer også bekymring for fare for erosjon langs planlagt ATV-slepe til inntaket. Avslutningsvis bemerkes at utbygging av Reipkrokelva vil bidra til øket samlet belastning på landskapet rundt Sørbotn. Søker har vurdert verdi og konsekvens for landskap etter gjeldene metodikk angitt av NVE og har ingen ytterligere kommentarer i forhold til dette. Når det gjelder fare for erosjon langs planlagt ATV-slepe som er tenkt å følge rørgata, så vil utbygger så langt det lar seg gjøre forsøke å forhindre at dette blir et problem.

Friluftsliv: FM viser i sin uttalelse til en velbrukt sti som går opp på sørsiden av Reipkrokelva, som ikke er nevnt i søknaden. FM får ut fra egne observasjoner et inntrykk av at verdi for friluftsliv kan være undervurdert i søknaden. Søker viser til kapittel 3.14 i søknaden hvor det står beskrevet at det for toppturer til Tverrbotnfjellet og Reipkrokdalstinden anbefales å følge sørsiden av Reipkrokelva opp mot fjellet, men at kun et fåtall mennesker benytter seg av nevnte turer. Da rørgata er planlagt på nordsiden av elva vil omtalte sti på sørsiden av vassdraget, ikke bli berørt av tiltaket. Søker fastholder sin vurdering av verdi og konsekvens for friluftsliv som angitt i søknaden. Søker viser også til sin kommentar gitt til uttalelse fra Troms fylkeskommune.

Minstevannføring: Om det gis konsesjon mener Fylkesmannen at det må pålegges minstevannføring minimum lik 5-persentil både sommer og vinter på henholdsvis 107 l/s og 20 l/s. Søker har gjort sine vurderinger basert på konsesjonsmyndighetens data, samt egne observasjoner i felt. Basert på innsendt dokumentasjon til NVE overlater søker disse vurderingene til konsesjonsmyndigheten.

Landbruk: FM påpeker at utbyggingen berører mulige dyrkbare områder og de ønsker derav vurdering av konsekvenser også for mulige dyrkbare områder. Søker er av samme oppfatning som grunneier om at sannsynligheten for at nye områder blir dyrket opp innenfor tiltaksområdet, er lite sannsynlig i uoverskuelig fremtid. Vurdering av konsekvenser for landbruk blir uendret selv ved inkludering av mulige dyrkbare areal.

Reindrift: FM er ikke enige i vurderingene av konsekvenser for reindriftsnæringen som fremgår av søknaden. Søker er enig med FM i at anleggsperioden vil kunne virke forstyrrende på reindriften pga. økt menneskelig ferdsel og støy som kan forstyrre reinen. Som avbøtende tiltak har søker som følge av dette foreslått at byggeperioden i samråd med reindriftsforvaltningen tilpasses til tider av året da berørte flyttelei og oppsamlingsområde ikke er i bruk. Dette for å sikre at reindriftsnæringen blir minst mulig berørt. Når det gjelder den berørte flytteleia antas ut fra terrengets utforming at reinen i hovedsak flyttes sør for Reipkrokelva, mens rørgata skal graves ned nord for elva. Påvirkningen vil av den grunn bli lite negativ, men søker ser likevel behovet for å tilpasse byggetid i samråd med reindriftsforvaltningen. Når det gjelder driftsfasen og hvor stor negativ påvirkning tiltaket da vil ha for reindriftsnæringen, er søker ikke enig med FM sin vurdering. For konsekvenser av driftsfasen viser søker til sin vurdering slik den fremgår av søknaden, samt til kommentar gitt under uttalelse fra Sametinget.

Når det gjelder vurdering av samlet belastning så er det rett at søker har gjort sine vurderinger basert på utbygde og omsøkte kraftverk. Søker var klar over planer om ny E8, men valg av trasé var ikke

avklart på søknadstidspunktet. Når det er klart at ny E8 nå skal bygges på østsiden av Ramfjorden, ser søker at det vil kunne være uheldig om E8 og planlagte tiltak får felles byggeperiode. Da E8 planlegges med avbøtende tiltak i form av undergang for å opprettholde flytteleien i Sørbotn, vil dette kunne forbedre situasjonen sammenlignet med dagens situasjon hvor reinen må krysse E8 i plan. Søker henviser da til situasjonen etter at ny E8 er satt i drift.

Direktoratet for mineralforvaltning

Har ingen merknader til søknaden om å bygge Reipkrokelva Kraftverk.

Statens vegvesen

Statens vegvesen minner om gjeldene retningslinjer for byggegrense langs riksveg og fylkesveg, samt påpeker behovet for at nye avkjørsler eller endret bruk av eksisterende avkjørsler må avklares med Statens vegvesen. De forutsetter at det tas kontakt med Statens vegvesen dersom tiltaket medfører at avkjørsler må etableres på nytt eller endres i bruk, og ved graving langs eller over fylkesvegen.

Kommentarer fra søker:

Søker/utbygger planlegger å benytte eksisterende adkomstveg til gårdsbebyggelse, men vil som del av detaljplanleggingen ta nærmere kontakt med Statens vegvesen for å avklare behovet for godkjenning av endret bruk av eksisterende avkjørselsvei.

Avslutningsvis vil vi vise til at Tinfos har sitt hovedsete på et vernet område i Notodden. På dette området driver vi kraft- og kulturanlegg. Vi har de senere år mottatt Telemark Fylkeskommunes Byggeskikkpris to ganger for vårt arbeid på dette området. På denne bakgrunn, samt på bakgrunn av vår lange fartstid som kraftprodusent, anser vi at vår kompetanse og erfaring tilsier at også Reipkrokelva Kraftverk kan og vil bli bygget på en måte som ivaretar både naturmangfoldet og estetikken i område.

Med vennlig hilsen

Rune Ingels
Adm. Dir. Tinfos AS